

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ,
01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань правової
політики**

Андрію КОСТІНУ

Шановний Андрію Євгеновичу!

На додаток до листа Міністерства юстиції від 01 грудня 2020 року № 53391/17211-4-20/8.4.2, яким Вас було поінформовано про необхідність додаткового часу для проведення моніторингу впливу положень, запропонованих проектом Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права громадян на доступ до державної реєстрації актів цивільного стану у зв'язку з укрупненням територіальних громад (реєстр. № 4382 від 16 листопада 2020 року) (далі – проект Закону) на обслуговування населення в містах обласного значення, повідомляється.

Міністерством юстиції підтримується в цілому можливість надання усіх послуг з державної реєстрації актів цивільного стану виконавчими органами місцевого самоврядування, у тому числі міст обласного значення.

При цьому варто зазначити, що запропоновані проектом Закону зміни до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (далі – Закон) та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» спрямовані на надання права виконавчим органам міських (міст обласного значення) рад здійснювати державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті, що у свою чергу дозволить вирішити питання доступності мешканців об'єднаної територіальної громади, які проживають у населених пунктах віддалених від її адміністративного центру, до відповідних базових адміністративних послуг.

Разом з тим такі зміни призведуть до дублювання окремих функцій відділів державної реєстрації актів цивільного стану територіальних органів Міністерства юстиції (далі – відділи державної реєстрації актів цивільного стану), утворених в містах обласного значення, та виконавчих органів міських рад, визначених частинами першою, другою статті 6 Закону, а саме: з

проведення державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті.

Наділення виконавчих органів міських (міст обласного значення) рад зазначеними повноваженнями може призвести до певних негативних наслідків у діяльності відділів державної реєстрації актів цивільного стану, розташованих у містах обласного значення.

Так, на сьогодні 86% відділів державної реєстрації актів цивільного стану у містах обласного значення розміщені у приміщеннях, які перебувають у комунальній власності органів місцевого самоврядування. У разі надання повноважень з державної реєстрації актів цивільного стану виконавчим органам міських (міст обласного значення) рад виникає загроза втрати права користування такими приміщеннями, оскільки вони можуть бути використані для власних потреб цих виконавчих органів.

Крім того, відповідно до статті 20 Закону відділи державної реєстрації актів цивільного стану надають платні послуги, перелік яких затверджений Кабінетом Міністрів України. Кошти, одержані від надання платних послуг, зараховуються до спеціального фонду Державного бюджету України і використовуються відповідно до бюджетного законодавства.

Джерелом покриття практично усіх витрат відділів державної реєстрації актів цивільного стану, пов'язаних з їх утриманням (орендна плата, комунальні платежі тощо), є кошти спеціального фонду державного бюджету. Тому дублювання повноважень з питань державної реєстрації актів цивільного стану органами місцевого самоврядування в містах обласного значення може призвести до зменшення надходжень до спеціального фонду державного бюджету, що створить ризики для належного матеріально-технічного забезпечення відділів державної реєстрації актів цивільного стану.

Водночас слід зауважити, що відповідно до компетенції, визначеної статтею 6 Закону, повноваження відділів державної реєстрації актів цивільного стану порівняно з повноваженнями виконавчих органів сільських, селищних та міських (крім міст обласного значення) рад є значно ширшими, оскільки вони крім проведення державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті, реєструють розірвання шлюбу, зміну імені, вносять зміни до актових записів цивільного стану, поновлюють та анулюють їх, формують Державний реєстр актів цивільного стану громадян (далі – Реєстр), ведуть його, зберігають архівний фонд; здійснюють відповідно до законодавства інші повноваження.

Крім того, відомості, зазначені у актових записах, складених виконавчими органами сільських, селищних та міських (крім міст обласного значення) рад, з урахуванням частини другої статті 12 Закону, вносяться до Реєстру відділами державної реєстрації актів цивільного стану протягом трьох робочих днів з дня надходження актового запису до відповідного відділу.

Таким чином, виконавчі органи сільських, селищних та міських рад на сьогодні не наділені законом повноваженнями з питань державної реєстрації

актів цивільного стану у повному обсязі, як і повноваженнями з формування та ведення Реєстру.

З огляду на викладене, Міністерство юстиції вважає за доцільне комплексно вирішувати проблему віддаленості адміністративних послуг з державної реєстрації актів цивільного стану та якості їх надання для мешканців населених пунктів територіальних громад, у зв'язку з чим інформує.

На виконання пункту 11 статті 1 Указу Президента України від 04 вересня 2019 року № 647 «Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг» у Міністерстві юстиції завершується підготовка проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури отримання послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану», яким пропонується розширити повноваження виконавчих органів сільських, селищних та міських у тому числі міст обласного значення рад щодо проведення державної реєстрації всіх актів цивільного стану (народження, шлюбу, розірвання шлюбу, смерті, зміни імені), прийому заяв про внесення змін до актових записів, їх поновлення та анулювання, повторної видачі свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та видачі витягів з Реєстру, запровадити принцип екстериторіальності щодо подання заяв та документів, у тому числі в електронному вигляді тощо.

Разом з тим, зважаючи на необхідність нагального вирішення питання доступності мешканців віддалених населених пунктів об'єднаної територіальної громади з адміністративним центром у місті обласного значення до послуг з державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті та уникнення при цьому дублюючих функцій між відділами державної реєстрації актів цивільного стану та виконавчими органами місцевого самоврядування, пропонуємо розглянути пропозицію щодо включення до існуючої відповідно до Закону системи органів державної реєстрації актів цивільного стану старости, як посадової особи органу місцевого самоврядування, для виконання відповідних функцій на території одного або декількох населених пунктів (сіл, селищ) об'єднаної територіальної громади, крім адміністративного центру цієї громади.

З повагою

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА